

Мишљење о процени ризика корупције у одредбама Предлога закона о изменама и допунама Закона о државној управи

Влада Републике Србије је на седници одржаној 5. августа 2014. године усвојила Предлог закона о изменама и допунама Закона о државној управи (у даљем тексту: Предлог закона), без претходно одржане јавне расправе.

Како је наведено у образложењу, разлог за доношење овог закона садржан је у потреби да се положај директора посебних организација и њихових заменика, као и положај начелника управног округа, уреди у складу са значајем њихових дужности и функција у систему државне управе.

Одредбе Предлога закона садрже извесне недостатке и ризике корупције, чији приказ следи у наставку текста.

Чланови 1. и 2.

Чланом 1. предвиђено је да се у члану 35. Закона после става 2. додају ставови 3. и 4. којима је прописано да, изузетно, Влада може поставити директора посебне организације из реда наставника високошколске установе у Републици Србији, као и да се ова лица постављају на предлог председника Владе на пет година и да могу наставити да обављају послове наставника високошколске установе. Чланом 2. исто је предвиђено и за заменике директора посебних организација.

Треба истаћи да је чланом 30. став 1. Закона о Агенцији за борбу против корупције¹ прописано да функционер не може да обавља други посао или делатност за време вршења јавне функције која захтева рад са пуним радним временом или стални рад, док према ставу 2, изузетно од става 1. овог члана, функционер може да се бави научноистраживачким радом, наставном, културно-уметничком, хуманитарном и спортском делатношћу, без сагласности Агенције, ако тиме не угрожава непристрасно вршење и углед јавне функције.

Имајући у виду наведено, Агенција за борбу против корупције предлаже да се у члану 1. Предлога закона после става 4. дода став којим би било прописано да је, у случају када Агенција утврди да се обављањем посла наставника високошколске установе угрожава непристрасно вршење дужности директора посебне организације или да представља сукоб интереса, директор посебне организације дужан да престане са истовременим обављањем посла наставника високошколске установе у року који му одреди Агенција. Предлажемо да се исто предвиди и за члан 2. Предлога закона.

Члан 3.

Одредбама овог члана мења се члан 40. став 3. тако што се предвиђа да је начелник управног округа функционер кога на четири године поставља и разрешава Влада, на предлог министра надлежног за послове управе. У образложењу, као разлог за ову измену, између осталог, наведено је да статус државног службеника на положају начелника управних округа није сходан врсти овлашћења која му сагласно закону и другим прописима припадају, односно не обезбеђује потребну подршку неопходну за спровођење политике Владе. Поред тога, истакнуто је да начелник управног округа има пре свега координативну улогу, која подразумева активности које су усмерене на усклађивање рада окружних подручних јединица органа државне управе, сарадњу са подручним јединицама органа државне управе које нису образоване за подручје округа и сарадњу са општинама и градовима са територије управног округа. Међутим, нејасно је каква врста посебне подршке је потребна за обављање наведених послова и на који начин ће статус функционера обезбедити ефикасније обављање послова начелника управних округа.

Стратегија реформе јавне управе у Републици Србији за период 2014-2016. година, коју је

¹ “Сл. гласник РС”, бр.97/08, 53/10, 66/11- одлука УС, 67/13-одлука УС

Влада Србије донела у јануару 2014. године, предвиђа да ће се даља реформа јавне управе ослањати на принципе деполитизације и професионализације. Предложена промена статуса начелника управног округа у очигледној је колизији са поменутиим прокламованим принципима, а њеним усвајањем место начелника управних округа и формално ће постати политичка функција. Имајући у виду све наведено, препорука је да се ова одредба Предлога закона брише.

О изменама и допунама Закона о државној управи није организована јавна расправа, тако да није било могућности да јавност пружи свој допринос изради предложених решења. Одредбе Предлога закона садрже извесне недостатке и ризике корупције на које је указано у овом мишљењу. Имајући у виду све наведено, Агенција за борбу против корупције позива Владу и народне посланике да размотре изнете сугестије и препоруке, у циљу отклањања уочених недостатака и побољшања предложених законских решења.